NORAKSTS

Lietas Nr. C29466515
Lietas arhīva Nr. C-4665-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 15.maijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese V. Gailīte izskatīja rakstveida procesā civillietu AS "NORVIK BANKA" maza apmēra prasību pret /pers. B/ par naudas piedziņu, un

konstatēja:

2015.gada 26.martā AS "NORVIK BANKA" (turpmāk – prasītāja) iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā lūgts apmierināt prasību un piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai no līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības – pamatparādu 1823.37 euro, līgumiskos procentus 501.04 euro, likumiskos procentus 39.71 euro un līgumsodu 182.34 euro, kopā 2544.46 euro; noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas; piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai visus tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 19.aprīlī, veicot atbildētāja iepriekšējo parāda saistību pārstrukturēšanu, starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr. PTKR009197, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts aizdevums 2014.35 apmērā, atbildētāja pilnīgai izpildei pret prasītāju. Saskaņā ar līguma 1.3. punktu gada procentu likme tika noteikta 22,00%, bet aizdevuma atmaksas termiņš tika noteikts līdz 2018.gada 25.aprīlim.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājam bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 25 datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāja kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai.

Saskaņā ar līguma 3.1. punktu, par katru līgumā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu atbildētājs maksā prasītājai līgumsodu 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas, ja nokavējums saistīts ar neiespējamību veikt naudas līdzekļu norakstīšanu no norēķinu konta naudas trūkuma vai citu prasītājas neatkarīgu apstākļu dēļ. Līguma 3.3. punkts nosaka, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo atbildētāju no līgumā noteikto saistību izpildes.

Atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, jo nenodrošināja, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos viņa kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai. Pēdējais maksājums ir saņemts 2014.gada 21.martā 153.54 euro apmērā.

Saskaņā ar līguma 2.3.2. punkta noteikumiem, prasītājai ir tiesības pirms termiņa izbeigt līgumu un pieprasīt no atbildētāja pirms termiņa (desmit dienu laikā no prasītājas rakstveida paziņojuma nosūtīšanas dienas) nodrošināt norēķinu kontā kredīta summu, aprēķināto procentu un līgumsodu summu, ja atbildētājs pārkāpj kādu no līguma noteikumiem.

Līguma 2.2.1. punkts nosaka, ka atbildētājam ir pienākums atmaksāt kredītu un maksāt procentus par kredīta izmantošanu maksājumu grafikā noteiktā kārtībā, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā.

Ar 2014.gada 10.septembra paziņojumu par līguma pirmstermiņa izbeigšanu un atbilstoši minētajam līguma 2.3.2. punktam, atbildētājam tika dots 10 dienu termiņš saistību izpildei, taču atbildētājs saistības neizpildīja, līdz ar līgums tika izbeigts ar 2014.gada 22.septembri.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1757.pants noteic, ka noslīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti. Savukārt Civillikuma 1765.pants nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka atbildētājs līdz 2014.gada 22.septembrim (aizdevuma līguma atmaksas datums) nebija veicis pilnīgu piešķirtā aizdevuma līguma atmaksu, kā arī vēl joprojām nav veicis pilnīgu piešķirtā aizdevuma līguma atmaksu, prasītājai ir tiesības aprēķināt un pieprasīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus, kas ir 6% samaksu par laika periodu no 2014.gada 23.septembra līdz 2015.gada 28.janvārim no neatmaksātā aizdevuma līguma pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājam 2015.gada 30.martā uz atbildētāja deklarēto dzīves vietas adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai termiņā līdz 2015.gada 27.aprīlim.

Rakstveida paskaidrojumi no atbildētāja tiesā saņemti 2015.gada 17.aprīli (pa pastu izsūtīti 2015.gada 16.aprīlī), kuros ir norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst.

Iebildumos pret prasību atbildētājs norāda, ka civillikuma 1.pants nosaka, ka Tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. No pieminētā secināms, ka prasītāja nav izpildījusi visus savus pienākumus, tādejādi ir konstatējams Civillikuma 1.panta pārkāpums no prasītājas puses.

Saskaņā ar aizdevuma līguma mērķi parādnieks atzīstams par patērētāju. Gadījumos, kad viens no līgumslēdzējiem ir atzīstams par patērētāju, t.i., tā ir fiziskā persona, kas izsaka vēlēšanos iegādāties, iegādājas vai varētu iegādāties vai izmantot preci vai pakalpojumu nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību, bet otrs ir ražotājs, pārdevējs vai pakalpojumus sniedzējs. Šādos gadījumos Civillikuma un civilprocesa normas ir atzīstamas par vispārējām attiecībām pret patērētāju tiesību aizsardzības likuma tiesību normām, kas regulē to pašu tiesisko attiecību aspektu.

Kredītiestāžu likuma 1.panta pirmās daļas 5.punktā norādīts, ka kredīts ir atlīdzības darījums, kurā banka uz rakstveida līguma pamata nodod klientam naudu vai citas lietas īpašumā un kurš klientam uzliek pienākumu noteiktā laikā un kārtībā atdot bankai naudu vai citas lietas. Atbilstoši šim likumam prasītāja sniedz atbildētājam pakalpojumu izsniedzot kredītu.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 8.punktā noteikts, ka līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vienpusēji atkāpties no līguma, izņemot gadījumu, kad tāda iespēja ir nodrošināta arī patērētājam, vai atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam izbeigt beztermiņa līgumu bez brīdinājuma.

Līdz ar minēto, aizdevuma līgumā bankai labvēlīgi pielīgtās tiesības vienpusēji lauzt līgumu ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, jo tie: samazina ar likumu noteikto pušu atbildību; nosaka priekšrocības bankai un ierobežojumus patērētājam; nosaka, ka patērētājs atsakās no savām likumīgajām tiesībām sagaidīt, ka līgums tiks pildīts visu līguma laiku; kā arī atbildētājs uzskata, ka viņš ir nostādīts neizdevīgā stāvoklī. Šis noteikums uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, jo līgums bija sastādīts iepriekš un atbildētajam nebija iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitā daļa nosaka, ka tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts nosaka, līguma noteikumus, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam.

Prasītāja nav pierādījusi līgumsoda apmēru, jo pieteikumā norādīts, ka līgumsods saskaņā ar cenrādi, bet cenrādis nav pievienots, bet iesniegto nevar uzskatīt par pierādījumu konkrētajā periodā. Tieši prasītāja izmantojot juridiski neskaidrus līguma noteikumus ir pieprasījusi līguma izbeigšanu pirms termiņa un pārtraukusi pildīt savus pienākumus. Kā norādīts Civillikuma 1589.pantā, nedrīkst atteikties no līguma pildīšanas, pat ja pretējā puse ir izdarījusi pārkāpumu.

Tiesa, iepazinusies ar prasības pieteikumu un paskaidrojumiem par prasības pieteikumu, izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma tālāk norādīto

motīvu dēļ:

lietas izskatīšanas gaitā noskaidrots, ka 2012.gada 19.aprīlī prasītāja, saskaņā ar aizdevuma līgumu Nr. PTKR009197, izsniedza atbildētājam aizdevumu 2014.35 euro apmērā, ar gada procentu likmi 22,00% ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā līdz 2018.gada 25.aprīlim.

Ar 2014.gada 10.septembra paziņojumu Nr. 46/16597 prasītāja vienpusēji izbeigusi līgumu ar 2014.gada 22.septembri.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 16.oktobra lēmumu par tiesvedības izbeigšanu par prasītājas pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1589.pantā noteikts, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Tiesa atzīst, ka prasītājai saskaņā ar aizdevuma līguma 2.3.3. punktu bija tiesības vienpusēji atkāpties no līguma pirms termiņa, jo atbildētājs pieļāvis samaksas nokavējumu.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojumu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 2.2.1. punkta nosacījumiem atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevumu un maksāt procentus prasītājai maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā.

Lietas izskatīšanas gaitā tiesa nonāca pie secinājuma, ka pušu starpā nepastāv strīds, ka atbildētājs ir parādā prasītājai 1823.37 euro, jo iebildumus atbildētājs pret šo summu nav cēlis, kā arī nav iesniedzis pierādījumus par minētās summas samaksu.

Tādejādi no atbildētāja prasītājas labā ir piedzenams pamatparāds 1823.37 euro.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1946.panta pirmajā daļā noteikts, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Izvērtējot lietas materiālos esošo 2015.gada 28.janvāra parāda summas aprēķinu, tiesa atzīst, ka prasītājas līgumiskie procenti 501.04 euro un likumiskie procenti 39.71 euro ir piedzenami no atbildētāja.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo daļu, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanas īstā laikā (termiņā). Atbilstoši Civillikuma 1716.panta otrajai daļai, līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgi (atkārtotu) vai pieaugušu maksājumu vai devumu veidā. Savukārt šī panta trešajā daļa noteikts, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1720.panta 2.punktu, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Aizdevuma līguma 3.1. punktā puses vienojušās, ka par katru līgumā norādītās saistības izpildes kavējumu dienu atbildētājam jāmaksā prasītājai līgumsods 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas. Savukārt 3.3. punktā noteikts, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo atbildētāju no līgumā noteikto saistību izpildes.

No prasītājas iesniegtā parāda summas aprēķina izriet, ka prasītāja līgumsoda pieaugumu apturējusi līgumsodam sasniedzot 10% no pamatparāda summas 182.34 euro.

Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenams arī līgumsods par aizdevuma atmaksas nokavējumu 182.34 euro.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs būtu izpildījis savas saistības un parāda summu pilnībā vai daļēji būtu samaksājis. Pierādījumi par atbildētāja iebildumiem nav iegūti.

Tiesa, pārbaudot lietas materiālos esošo līgumu, secina, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties.

Atbildētāju apgalvojumi, ka noslēgtā līguma noteikumi ir netaisnīgi, neatbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma tiesību normām un tādēļ ir spēkā neesoši, nav pierādīti, līdz ar to tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu.

Vērtējot lietā iesniegtos prasītāja rakstveida pierādījumus atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likumam, secināms, ka atbildētājas kā patērētāja tiesības nav nepamatoti ierobežotas, līgumsods un procenti par aizdevuma izmantošanu aprēķināti atbilstoši līgumam un likumam.

Ceļot prasību prasītāja samaksājusi valsts nodevu 336.52 euro un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4.70 euro.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos izdevumus [..].

Tādejādi no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 341.22 euro.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu ir 6% no simta gadā, no neatmaksātās aizdevuma, ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta otro daļu, spriedums labprātīgi izpildāms desmit dienu laikā no sprieduma stāšanās dienas.

Pamatojoties uz minēto un Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "NORVIK BANKA", reģistrācijas numurs 40003072918, pamatparādu 1823.37 euro, līgumiskos procentus 501.04 euro, likumiskos procentus 39.71 euro un līgumsodu 182.34 euro, kopā 2544.46 euro.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "NORVIK BANKA", reģistrācijas numurs 40003072918, samaksāto valsts nodevu 336.52 euro un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4.70 euro, kopā 341.22 euro.

Atzīt AS "NORVIK BANKA" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos nokavējuma 6% gadā par piespriesto, bet nesamaksāto pamatparāda summu.

Piedzenamā summa jāpārskaita uz AS "NORVIK BANKA", reģistrācijas numurs 40003072918, kontu LV47latb00000PATEREUR, SWIFT:LATV LV22, norādot: saistības pēc līguma Nr. PTKR009197.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) V. Gailīte

NORAKSTS PAREIZS

Tiesnese V. Gailīte